

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA SA POSEBNIM OSVRTOM NA ANALIZU PUTEM FINANCIJSKIH POKAZATELJA NA PRIMJERU Jadranske banke d.d.

Elez, Marko

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Šibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:698087>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2022-07-06**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova Veleučilišta u Šibeniku](#)

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENT
STRUČNI STUDIJ INFORMATIČKOG MENADŽMENTA

Marko Elez

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA SA POSEBNIM
OSVRTOM NA ANALIZU PUTEM FINANCIJSKIH
POKAZATELJA NA PRIMJERU Jadranske banke d.d.
Šibenik**

Završni rad

Šibenik, 2016.

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU

ODJEL MENADŽMENT

STRUČNI STUDIJ INFORMATIČKOG MENADŽMENTA

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA SA POSEBNIM
OSVRTOM NA ANALIZU PUTEM FINANCIJSKIH
POKAZATELJA NA PRIMJERU Jadranske banke d.d.**

Šibenik

Završni rad

Kolegij: Financijski menadžment

Mentor: Željko Deković, mag. oec.

Student: Marko Elez

Matični broj studenta: 13135113

Šibenik, rujan 2016.

SADRŽAJ

UVOD.....	1
1. KRATKA POVIJEST, RAZVOJ I GOSPODARSKI ZNAČAJ JADRANSKE BANKA D.D. ŠIBENIK.....	2
2. OPĆENITO O KREDITNIM INSTITUCIJAMA.....	5
2.1. Pojam banke.....	5
2.2. Poslovne knjige.....	7
2.3. Klasifikacija plasmana banke s obzirom na stupanj rizika.....	8
2.4. Tijela banke.....	10
2.5. Kontni plan banke i specifičnosti u poslovanju banke.....	12
3. POSLOVANJE I POSLOVNA POLITIKA JADRANSKE BANKE D.D. ŠIBENIK.....	15
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	16
5. HORIZONTALNA ANALIZA.....	17
5.1. Horizontalna analiza bilance Jadranske banke D.D. Šibenik.....	18
5.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Jadranske banke D.D. Šibenik.....	22
6. VERTIKALNA ANALIZA.....	25
6.1. Vertikalna analiza bilance Jadranske banke D.D. Šibenik.....	25
6.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Jadranske banke D.D. Šibenik.....	29
7. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA.....	32
7.1. Pokazatelji odnosa u bilanci.....	32
7.1.1. Pokazatelji likvidnosti.....	32
7.1.2. Pokazatelji zaduženosti.....	33
7.1.3. Pokazatelji ulaganja u fiksnu imovinu.....	34
7.2. Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka.....	35
6.2.1. Pokazatelji ekonomičnosti.....	35
6.2.2. Pokazatelji nekamatnih aktivnosti banke.....	36
7.3. Pokazatelji profitabilnosti.....	37
7.3.1. Pokazatelji rentabilnosti.....	37
7.3.2. Pokazatelji marže i prosječnih kamatnih stopa.....	38

7.4. Pokazatelji investiranja.....	40
7.4.1. Dobit po dionici (<i>EPS</i>).....	40
7.4.2. Dividenda po dionici (<i>DPS - dividend per share</i>).....	40
7.4.3. Ukupna rentabilnost dionice.....	40
8. SANACIJSKI POSTUPAK NAD JADRANSKOM BANKOM D.D. ŠIBENIK u 2015. g.	41
9. ZAKLJUČAK.....	43

POPIS SLIKA

POPIS TABLICA

LITERATURA

UVOD

Tema rada je „Analiza financijskih izvještaja s posebnim osvrtom na analizu putem financijskih pokazatelja na primjeru poduzeća Jadranske banke D.D. Šibenik“. Ovu temu sam odabrao iz razloga što smatram da je razumijevanje financijske dimenzije poslovanja i upoznavanje njenih pravilnosti neophodno i iznimno važno da bi se uspješno upravljalo poduzećem te financijskim i kreditnim institucijama. Istraživanjem i izradom ovog rada smatram da ću produbiti razumijevanje i obogatiti svoje znanje o upravljanju financijama.

Predmet rada su financijski izvještaji. Bilanca kao prikaz imovine i obveza poduzeća na određeni dan, račun dobiti i gubitka kao prikaz prihoda, rashoda i njihove razlike za određeno razdoblje. Bilanca i račun dobiti i gubitka za 2012.g., 2013.g. i 2014.g. Svrha rada je analizom financijskih izvještaja, bilance stanja i RDG-a za trogodišnje razdoblje provesti mjerenja i ustanoviti međusobne odnose broječnih vrijednosti te izvesti značajne i korisne informacije za donošenje financijskih odluka. Cilj rada je otkriti uzroke neuspješnog poslovanja Jadranske banke D.D. Šibenik.

Kompozicija rada se sastoji od tri dijela. Prvi dio koji se sastoji od tri poglavlja je uvodni dio u kojem se iznosi povijest banke, njen nastanak, razvoj i gospodarski značaj, teorijski dio o kreditnim institucijama te se prikazuju vrste usluga koje obavlja Jadranska banka D.D. Šibenik. Drugi dio je središnji dio, podijeljen na četiri poglavlja, prvo u kojem se iznosi teoretski dio o načinu vršenja odnosno metode kojima se obavlja analiza financijskih izvještaja zatim ostala tri poglavlja koji svaki za sebe obuhvaća pojedinu metodu analize odnosno prvo poglavlje se odnosi na horizontalnu, u drugom poglavlju se iznosi vertikalna analiza a u trećem poglavlju analiza putem financijskih pokazatelja. Treći dio je završni dio rada i sastoji se od dva poglavlja, u prvom u kojem je napisan osvrt na sanacijski postupak nad Jadranskom bankom D.D. Šibenik pokrenut 2015.g. te zaključak kao zadnje poglavlje rada u kojem se iznose relevantne spoznaje i zaključak autora.

Znanstvene metode kojima se autor koristi su tzv. metode analize financijskih izvještaja a one su horizontalna metoda analize, vertikalna metoda analize te analiza putem financijskih pokazatelja.

1. KRATKA POVIJEST, RAZVOJ I ZNAČAJNA ULOGA JADRANSKE BANKA D.D. U SKLOPU GOSPODARSTVA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Banka je osnovana 17. travnja, 1957.g. u vrijeme poslije Drugog svjetsko rata visoke industrijske i općenito gospodarske aktivnosti pod nazivom Komunalna banka Šibenik kada je bio primjenjivan socijalistički tip gospodarstva u formi samoupravljanja i društvenog vlasništva kada je hrvatsko gospodarstvo postizalo rekordne stope rasta BDP-a.

Započela je s malim brojem zaposlenih i simboličnom štednjom ali već 1968.g. pokreće projekt, kao osnivač i kreditor, izgradnje hotelskog naselja „Solaris“ jedan od najvećih projekata na području Šibensko-kninske županije. Uspješnom realizacijom izgradnje hotelskog naselja „Solaris“ Šibenik se svrstava u turističke centre Mediterana. Paralelno s turističkom privredom gdje se Banka angažirala u izgradnji hotela, marina, autokampova, bungalova itd., rasla su i ulaganja u objekte za preradu aluminijske, ferolegura, lučku privredu, trgovinu, pomorski i kopneni promet. Banka je osnivač i investitor tvornice plastičnih prerađevina „Poliplast“ 1974.g., modne konfekcije „Revija“, investitor u izgradnji novih poslovnih prostorija tiskare „Kačić“, kreditor preseljenja drvne industrije kao i modne konfekcije na nove lokacije. Sudjelovala je u izgradnji pogona i opreme za proizvodnju alkoholnih i bezalkoholnih pića, kreditor je izgradnje vodovodne mreže i cestovnih prometnica Šibensko-kninske županije, inicijator izgradnje gotovo svih važnih sportskih, kulturnih i infrastrukturnih objekata. 1988.g. Šibenik je zauzimao drugo mjesto u SR Hrvatskoj po stupnju razvijenosti prema tadašnjim glavnim ekonomskim pokazateljima.

Velikosrpskom agresijom i Domovinskim ratom na području Šibensko-kninske županije je nastao veliki i nagli pad ekonomske aktivnosti kao u i cijeloj Republici Hrvatskoj. Dugotrajne prometne blokade, redukcija električne energije, izostanak turističkih sezona je imalo jako veliki udarac i učinjena je ogromna šteta po gospodarstvo i život stanovništva. Pod teretom nastalih problema Šibenska se županija od nekad jake gospodarske regije našla u položaju jedne od najugroženijih u Državi i izrazitim padom proizvodnje, prometa, visokim brojem nezaposlenih i sličnim negativnim predznacima. Nastali gospodarski i socijalni problemi snažno su se reflektirali i na Banku kao matičnu banku Šibenskog-kninske županije, njenih žitelja i gospodarskih subjekata. Pritisnuta nelikvidnošću i nemogućnošću naplate svojih potraživanja Banka je u tim prvim ratnim godinama bila prisiljena se skupo zaduživati. Čak i u tim okolnostima je uspjela osigurati devizna sredstva kojima je uspješno održan proizvodni

proces u TLM Tvornici valjanih proizvoda i TLM Tvornici prešanih proizvoda što je značajno doprinijelo da se uz započeti proces restrukturiranja nekadašnjeg aluminijskog giganta stvori stabilnija osnova za opstanak i razvoj tradicionalne aluminijske industrije na ovim prostorima. Također je reprogramirajući kreditne obveze nekolicini važnih gospodarskih subjekata za koje je ocijenila da će uspostavom mira ponovno rentabilno poslovati te pretvorivši svoja potraživanja kod pojedinih dužnika u dioničke uloge doprinijela opstanku i drugih proizvodnih i uslužnih djelatnosti na ovom području, a time i očuvanju tisuće radnih mjesta za žitelje Županije.

U istom tom razdoblju u poslovnoj politici prema stanovništvu, Banka je posebnu pažnju posvetila socijalno ugroženim kategorijama građana kojima je isplaćivala tzv. „staru“ deviznu štednju, često i na teret vlastite likvidnosti. U kreditnoj politici Banka se orijentirala ka poticanju razvoja malog poduzetništva. Bančina politika usmjeravanja sredstava u zdravo poduzetništvo koje je redovito donosilo profit te pravilan odnos prema građanima koji je rezultirao visokim porastom štednje, uskoro su počeli davati rezultate kako u likvidnosti tako i u dohodovnom pogledu. Likvidnost Banke postupno se stabilizirala, a od 1995.g. konstantno se održava na optimalnoj razini. Paralelno s jačanjem likvidnosti i profitabilnosti teklo je i rješavanje naslijeđenih dubioza u bančinoj bilanci. Podržavajući ozdravljenje svojih komitenata reprogramom ili refinanciranjem postojećih kredita ili pretvaranjem potraživanja u udjele te naplativši se sredstvima od prodaje otkupljenih vlastitih dionica i drugim oblicima naplate Banka je postupno sanirala vlastiti kreditni portfelj još iz prošlog sustava opterećen visokom koncentracijom rizika na nekoliko dužnika. Izuzetan uspjeh na ovom području je postignut kada su regulirana ukupna dugovanja poduzeća „Šibenka“ d. d. i rješenje naslijeđenih dugova poduzeća Tvornice elektroda i ferolegura d.d. u dogovoru s tadašnjom Vladom RH i Fondom za privatizaciju. Banka je time u cijelosti uspjela ozdraviti vlastitu aktivu i rasteretiti se „hipoteka“ prošlosti te nastaviti svoje poslovanje na čvrstim i stabilnim osnovama.

Banka unatoč ozdravljenju i postavljenim čvrstim i stabilnim osnovama za daljnje poslovanje nije uspjela održati stabilnost zbog lošeg vodstva, rizičnih investicija, pokretanjem stečajnog postupka nad poduzećima kojima je Banka glavni kreditor s ukupnim potraživanjima u iznosu od 400 milijuna kuna. Početak svjetske ekonomske krize 2008. g. je imao negativnih utjecaja na gospodarstvo RH pa tako i Šibensko-kninske županije. Poslujući u izuzetno nepovoljnom gospodarskom okruženju koje je dodatno opterećeno recesijom u posljednjih nekoliko godina, Banka sve teže udovoljava regulatornim zahtjevima u pogledu kapitalne adekvatnosti. Unatoč

neispunjavanju regulatornih zahtjeva, Banka uspijeva zadržati dobru i stabilnu razinu likvidnosti, što je uz neosporno utvrđen javni značaj Banke, glavni razlog da je 09. listopada 2015. Odlukom Uprave Državne agencije za sanaciju banaka i osiguranje štednih uloga otvoren postupak sanacije nad Bankom. Imenovana je Sanacijska Uprava koja u suglasnosti sa DAB-om poduzima sve potrebne radnje i sva potrebna sredstva kako bi se omogućilo nesmetano provođenje sanacijskog postupka u skladu sa Zakonom o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava. Banka nastavlja s redovnim poslovanjem.

2. OPĆENITO O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Kreditna institucija prema zakonu ¹ je definirana kao pravna osoba koja je od nadležnog tijela dobila odobrenje za rad, a bavi se primanjem depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun, ili izdavanje sredstva plaćanja u obliku elektroničkog novca.

U Hrvatskoj se kreditne institucije dijele u četiri osnovne kategorije. ²

To su:

- banke,
- štedne banke,
- stambene štedionice
- institucije za elektronički novac

Upis kreditne institucije u sudski registar moguć je samo uz prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

Financijska institucija je pravna osoba koja nije kreditna institucija i čija je isključiva ili pretežna djelatnost stjecanje udjela u kapitalu odnosno pružanje jedne ili više osnovnih financijskih usluga, osim primanja depozita ili drugih povratnih sredstava.

2.1. Pojam banke

Banka je kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Banka je profitna organizacija kojoj je posao nuđenje financijskih usluga. Tradicionalne usluge banke svode se na primanje depozita, koji su joj i izvor sredstava, te davanje kredita iz depozita, te pružanje usluga novčanih transakcija. Banke nude različite proizvode koji su fokusirani na poduzeća, stanovništvo ili na državu. U Hrvatskoj postoji preko 30 banaka.

Banka se ne može upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja za rad Hrvatske narodne banke. Uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada banke, te nadzor nad poslovanjem uređuju se Zakonom o bankama.

Pojam Podružnice podrazumijeva poslovanje stranih investitora(u našem slučaju banaka) u Republici Hrvatskoj uz odobrenje HNB-a.

---

¹ Zakon o kreditnim institucijama, NN br. 159/13, 19/15, 102/15.

² Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci NN br. 75/08.

Otvaranjem Predstavništva stranih banaka u Republici Hrvatskoj strane banke ne mogu obavljati bankovne poslove nego samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja banke koja ga je osnovala. Uvjete za rad predstavništva propisuje HNB.

Zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad potrebno je priložiti:

1. statut
2. poslovni plan za prve tri poslovne godine
3. zahtjev za stjecanje kvalificiranog udjela i povezanu dokumentaciju
4. zahtjev za izdavanje suglasnosti HNB-a za obavljanje funkcije člana uprave i predsjednika uprave kreditne institucije s prijedlogom članova nadzornog odbora, te dokumentaciju koja dokazuje ispunjavanje potrebnih uvjeta za obavljanje navedenih funkcija
5. dokaz o namjenski izdvojenim sredstvima za temeljni kapital kreditne institucije
6. mišljenje ili suglasnost nadležnog tijela države članice ili treće države o kreditnoj instituciji iz države članice ili treće države koja namjerava osnovati kreditnu instituciju u Republici Hrvatskoj
7. odgovarajući akt nadležnog tijela kojim se dopušta obavljanje određenih financijskih usluga

2.1.1. Bankovne usluge

Bankovne usluge može pružati:

- Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od HNB-a dobila odobrenje za pružanje tih usluga
- Kreditna institucija iz države članice Europske unije i države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru koja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama osnuje podružnicu na području RH ili je ovlaštena neposredno pružati usluge na području RH
- Podružnica kreditne institucije iz treće države koja je od HNB-a dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na području RH

2.1.2. Temeljni kapital i dionice banke

Najmanji iznos temeljnog kapitala za osnivanje banke je 40 milijuna kuna. Dionice banke moraju glasiti na ime, moraju u cijelosti biti uplaćene u novcu prije upisa povećanja temeljnog

kapitala u sudski registar i izdaju se u nematerijaliziranom obliku. Banka ne smije imati u svom temeljnom kapitalu povlaštenih dionica više od jedne četvrtine svih izdanih dionica.

2.2. Poslovne knjige

Pripremanje podataka za sastavljanje temeljnih financijskih izvještaja kojima će se osigurati objavljivanje računovodstvenih informacija započinje izvornim knjigovodstvenim ispravama (dokumentima).

Knjigovodstvena isprava je pisani dokaz ili memorirani elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i nadzor nad obavljenim poslovnim događajem. Predstavljaju temelj interne kontrole. Upravo su knjigovodstvene isprave izvor podataka koji se unose u poslovne knjige koje čine podlogu za izradu izvješća o imovinskom stanju, rezultatu poslovanja i financijskom položaju subjekta.

Vođenje poslovnih knjiga regulirano je Zakonom o računovodstvu (ZOR). Prema ZOR- u poslovne knjige dijele se na:³

1. Temeljne knjige

- Dnevnik

- Glavna knjiga

2. Pomoćne knjige

- Analitičke evidencije

- Druge pomoćne knjige

Dnevnik kao poslovnu knjigu obilježava kronološko unošenje poslovnih događaja.

Osnovna je zadaća dnevnika da osigurava uvid u slijed odvijanja poslovnih zahvata iskazanih dokazanim poslovnim događajima. Osim izrazito kontrolne zadaće koja utječe na kvalitetu računovodstvenih informacija, olakšava i pronalaženje knjigovodstvenih pogrešaka.

U glavnu knjigu unose se isti poslovni događaji koji su evidentirani u dnevniku, s time osnovnih računa (konta) koji se po potrebi raščlanjuju i na njima se prikazuje stanje i promjene pojedinih pozicija imovine, kapitala, obveza, rashoda, prihoda, financijskog rezultata i izvanbilančnih zapisa.

Pomoćne knjige se ustrojavaju s ciljem raščlanjivanja nekog računa glavne knjige ili koje podacima dopunjuju pojedine račune sintetičke evidencije. Poslovne knjige se vode za poslovnu godinu, te se u skladu s tim i otvaraju s nastupom godine. Zaključuju se na kraju

---

³ Zakon o računovodstvu, Narodne novine, br. 78/15, 134/15.

poslovne godine, te se nakon toga moraju uvezati i čuvati. Predstavljaju temelj izrade godišnjih financijskih izvješća.

2.3. Klasifikacija plasmana banke obzirom na stupanj rizika

2.3.1. Pojam plasmana

Plasmanom se smatraju glavnica i kamatni prihodi u cjelini, koji se odnose na pojedini financijski instrument, što uključuje potraživanja na osnovi kamata i sva potraživanja na osnovi provizija i naknada koja su uključena u izračun efektivne kamatne stope.

U plasmane se uključuju sljedeće aktivne bilančne stavke:

- Krediti koje je odobrila kreditna institucija
- Depoziti kod kreditnih institucija, uključujući depozite kod HNB-a
- Potraživanja na osnovi financijskog najma (leasing) i otkupa potraživanja
- Ulaganja u dužničke vrijednosne papire
- Potraživanja na osnovi kamatnih i nekamatnih prihoda
- Isplaćeni predujmovi
- Ostala potraživanja s osnove kojih kreditna institucija može biti izložena kreditnom riziku zbog neispunjenja obveze druge ugovorne strane.

U plasmane se **ne** uključuje financijska imovina koju u skladu s MRS-om 39 kreditna institucija klasificira u kategorije: financijska imovina koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijska imovina raspoloživa za prodaju.

2.3.2. Kriteriji klasifikacije plasmana

Klasifikacija plasmana provodi se u određene rizične skupine na temelju sljedećih kriterija:

- Kreditne sposobnosti dužnika
- Urednosti u podmirivanju obveza dužnika prema kreditnoj instituciji i drugim vjerovnicima:
- Kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja kreditne institucije.

Kreditnu sposobnost dužnika banka procjenjuje po sljedećim osnovama:

- Statusnim, osobnim i ekonomskim karakteristikama dužnika
- Razini kapitala i rezervi kojima dužnik raspolaže

- Imovinskoj snazi dužnika
- Dužnikovoj likvidnosti i profitabilnosti
- Dužnikovim novčanim tokovima ostvarenim u proteklom razdoblju
- Uvjetima pod kojima dužnik posluje i perspektivi dužnika te njegovu položaju na tržištu
- Dužnikovoj izloženosti valutnom riziku s osnove plasmana uz valutnu klauzulu i plasmana u stranoj valuti.

2.3.3. Plasmani prema stupnjevima rizika (rizične skupine)

Ovisno o mogućnostima naplate svi se plasmani klasificiraju u tri kategorije:

1. Potpuno nadoknadivi plasmani (rizična skupina A)
2. Djelomično nadoknadivi plasmani (rizična skupina B)
3. Nenadoknadivi plasmani (rizična skupina C)

1. Potpuno nadoknadivi plasmani (rizična skupina A)

Svi odobreni plasmani na početku ugovorno razdoblja svrstavaju se u rizičnu skupinu A.

Plasmane, koji nisu osigurani primjerenim instrumentima osiguranja, kreditna institucija može klasificirati u rizičnu skupinu A ako:

- Dužnikova kreditna sposobnost kontinuirano odgovara primjenjivim kriterijima po kojima je konkretni plasman odobren
- Dužnik podmiruje svoje obveze prema kreditnoj instituciji u ugovorenim rokovima,

a samo i povremeno po isteku dospijeća

Tijekom trajanja ugovornog odnosa kreditna institucija je dužna redovito, a najmanje svaka tri mjeseca ponovno procjenjivati kvalitetu plasmana koji su klasificirani u rizičnu skupinu A.

Ako se ponovnom procjenom utvrdi da budući novčani troškovi neće biti dostatni za podmirenje ugovornog iznosa pojedinih plasmana, kreditna institucija dužna ih je klasificirati u kategoriju djelomično nadoknadivih ili potpuno nenadoknadivih plasmana.

2. Djelomično nadoknadivi plasmani (rizična skupina B)

Ovisno o visini gubitka po glavnici, kreditna institucija dužna je plasman rasporediti u odgovarajuću rizičnu podskupinu, i to:

- Podskupina B-1 – ako utvrđeni gubitak ne prelazi 30% iznosa potraživanja po glavnici
- Podskupina B-2 – ako utvrđeni gubitak iznosi više od 30%, a ne više od 70% iznosa potraživanja po glavnici

- Podskupina B-3 – ako utvrđeni gubitak iznosi više od 70%, a manje od 100% iznosa potraživanja po glavnici

3. Nenadoknadivi plasmani (rizična skupina C)

Potpuno nenadoknadivim plasmanima smatraju se potraživanja kreditne institucije nastala na temelju sporne pravne osnove i druga potraživanja za koje se zbog osobito loše kreditne sposobnosti dužnika, kao i izostanka primjerenih instrumenata osiguranja, ne mogu očekivati nikakvi novčani tokovi za podmirenje obveza prema kreditnoj instituciji.

Dijele se u dvije podskupine:

- Podskupina C-1 – vjerojatnost naplate potraživanja je u raspon od 0-10%
- Podskupina C-2 – vjerojatnost naplate potraživanja je 0%.

Plasmani koji su klasificirani u rizičnu skupinu C i za koje je proveden 100%-tni ispravak vrijednosti kreditna institucija iskazuje na računima bilance sve dok se ne provedu pravne radnje u vezi s prestankom obveze dužnika.

2.4. Tijela banke

Tijela banke su:

- Uprava,
- Nadzorni odbor i
- Glavna skupština

Uprava banke mora imati najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju banku. Jedan od članova uprave mora biti imenovan za predsjednika uprave. Minimalno jedan član uprave banke mora poznavati hrvatski jezik, te također, minimalno jedan član uprave banke mora imati prebivalište u Republici Hrvatskoj. Članovi uprave vode poslove osim ako statutom nije drukčije propisano. Članovi uprave moraju biti u radnom odnosu s bankom na neodređeno i puno radno vrijeme.⁴

Član uprave banke može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- koja ima visoku stručnu spremu,
- koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova banke,
- koja nije bila na rukovodećim položajima u banci, odnosno trgovačkom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak, odnosno oduzeto odobrenje za rad,

---

⁴ Zakon o kreditnim institucijama NN br. 159/13, 19/15, 102/15.

- koja nije član nadzornog odbora te banke ili nadzornog odbora neke od banaka upisanih u sudski registar u Republici Hrvatskoj,
- nad čijom imovinom nije otvoren stečajni postupak,
- osoba koja ispunjava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
- osoba koja nije član uprave, odnosno prokurist drugoga trgovačkog društva.

Članom uprave banke može biti imenovana samo ona osoba koja je dobila prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke, a zahtjev za suglasnost podnosi nadzorni odbor banke za mandat koji ne može biti duži od pet godina.⁵

Nadzorni odbor kreditne institucije mora imati najmanje jednog neovisnog člana.

Članom nadzornog odbora može biti imenovana samo osoba koja je dobila prethodnu suglasnost HNB-a za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora. Zahtjev za izdavanje prethodne suglasnosti podnosi kreditna institucija ili osnivači za mandat koji ne može biti duži od četiri godine. HNB može poništiti rješenje kojim je dana suglasnost za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora kreditne institucije.

Nadzorni odbor banke osim dužnosti i odgovornosti koje proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima daje suglasnost upravi banke u poslovnim i financijskim politikama, te suglasnost na godišnji okvirni program rada unutarnje revizije. Također razmatra i izvješća HNB-a i drugih nadzornih tijela, te je u slučaju propusta u poslovanju banke dužan obavijestiti glavnu skupštinu banke.

Članovi nadzornog odbora solidarno odgovaraju banci za štete koje nastanu zbog neispunjavanja njihovih dužnosti.

Član nadzornog odbora banke ne može biti osoba:

- koja je povezana s pravnim osobama u kojima banka ima više od 5 posto udjela u glasačkim pravima ili udjela u njihovom temeljnom kapitalu,
- koja je član nadzornog odbora ili uprave druge banke, drugog financijskog holdinga ili društva čija je djelatnost trgovanje vrijednosnim papirima na organiziranim tržištima,
- čije su obveze prema banci veće od njezinih tražbina i ulaganja u banku ili koja je povezana s pravnim osobama čije su obveze prema banci veće od njihovih tražbina i ulaganja u banku, ako razlika između ukupnih obveza prema banci i ukupnih tražbina i ulaganja u banku te osobe i s njom povezanih osoba prelazi iznos od 1 posto temeljnog kapitala banke.

---

⁵ Zakon o kreditnim institucijama, NN br. 159/13, 19/15, 102/15.

Glavna skupština je tijelo kreditne institucije unutar kojega njeni dioničari ostvaruju svoja prava. Glavna skupština odlučuje o davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora jednom godišnje kada su joj predloženi godišnji financijski izvještaji. Uprava mora Podastrijeti glavnoj skupštini godišnje financijske izvještaje o stanju društva i izvješće nadzornog odbora.

Glavna skupština odlučuje o:

- izboru i opozivu članova nadzornog odbora
- upotrebi dobiti
- davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora
- imenovanju revizora
- izmjenama statuta
- povećanju i smanjenju temeljnog kapitala
- imenovanju revizora za ispitivanje radnji obavljenih u osnivanju kreditne institucije
- uvrštenju dionica kreditne institucije na uređeno tržište radi trgovanja i o
- povlačenju dionica s tog uvrštenja
- prestanku kreditne institucije

2.5. Kontni plan banke i specifičnosti u poslovanju banaka

Hrvatska narodna banka donijela je kontni plan koji su obvezne primjenjivati banke za poslove koje obavljaju za svoje ime i za svoj račun. Analitičke račune za svoje interne potrebe banke mogu propisivati samo u okviru jedinstvenih računa utvrđenih kontnim planom za banke.

U agregatnom obliku postoje dva osnovna institucionalna sektora:

- Rezidenti – nacionalna privreda
- Nerezidenti – strana privreda.

Rezidenti su sve institucionalne jedinice (fizičke ili pravne osobe) čiji je ekonomski interes vezan uz nacionalnu privredu.

U ovu skupinu rezidenata klijenti se razvrstavaju u pet sektora:

- Nefinancijske institucije – trgovačka društva
- Financijske institucije – Hrvatska narodna banka , banke, ostale bankovne institucije uključujući stambene štedionice
- Državne jedinice
- Neprofitne institucije koje opslužuju stanovništvo

- Stanovništvo – domaćinstvo.

Nerezidenti su sve fizičke i/ili pravne osobe koje ekonomski interes pronalaze van granica nacionalne privrede.

Banke sadrže deset glavnih razreda (od 0 do 9). U tekstu se nastavno prikazuje skraćena shema kontog plana banaka:

- Razred 0 - Materijalna i nematerijalna imovina, trajna ulaganja i otkupljene vlastite dionice
- Razred 1 - Novčana sredstva, plemeniti metali, tekuća potraživanja i interni odnosi
- Razred 2 - Tekuće obveze i interni obračuni
- Razred 3 - Devizna sredstva
- Razred 4 - Plasmani u vrijednosne papire i slične financijske instrumente
- Razred 5 - Plasmani u kredite, depozite i financijski leasing
- Razred 6 - Rashodi i prihodi i financijski rezultat poslovanja
- Razred 7 - Obveze u devizama
- Razred 8 - Obveze u domaćoj valuti
- Razred 9 - Kapital i izvanbilančni zapisi.

Ne ulazeći detaljnije u objašnjenje pojedinih pozicija u kontnom planu za banke jasno je na prvi pogled da u odnosu na ostale gospodarske subjekte postoje znatne suštinske razlike. Te razlike proizlaze ponajprije iz prirode poslovanja banaka odnosno iz specifičnosti poslova koje banka kao financijska institucija obavlja. Opće je poznata činjenica da banka prima novčane depozite od najšire javnosti.⁶ U tom smislu banka je jedina ovlaštena primati depozite od svih sektora.⁷ Prikupljanje novčanih depozita od najšire javnosti najviše dolazi do izražaja u pasivi bilance. Zbog toga je za očekivati da među obvezama banke značajan udio u strukturi pasive zauzimaju depoziti na žiro i tekućim računima što uključuje štedne i oročene depozite.⁸ Drugim riječima država bankama daje određeni povlašteni status, ali s druge strane drži ih pod strogom regulacijom (u nas poslovanje banaka regulira HNB). U kontekstu financijskih izvještaja valja naglasiti da su financijski izvještaji banaka strogo

⁶ Banka račune klijenata prati na temelju sektora pri čemu se razlikuju: državne jedinice, financijske institucije, trgovačka društva, neprofitne institucije, stanovništvo i nerezidenti.

⁷ Osim banaka depozite su ovlaštene primati i štedionice, ali samo od jednog sektora – stanovništva.

⁸ Zbog toga što prikupljaju depozite od najšire javnosti banke se nalaze pod strogom regulacijom države. Osim Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o računovodstvu poslovanje banaka se regulira HNB čitavim nizom podzakonskih akata.

propisani i kontrolirani. Iako je prikupljanje depozita osnovni, nije i jedini izvor financiranja banaka. U tom smislu banka može prikupljati novčana sredstva za daljnje plasmane primljenim kreditima od financijskih institucija i ostalim kreditima, ali i emisijom kratkoročnih i dugoročnih vrijednosnih papira. Kao izvor financiranja imovine banka mora posjedovati određeni kapital.

Na temelju prikupljenih izvora sredstva banka odobrava kredite. U tom smislu uz prikupljanje depozita odobravanje kredita je druga temeljna karakteristika banke u odnosu na ostale financijske institucije, a naročito na ostale gospodarske subjekte.

Pri tome, treba naglasiti da nije banka jedina ovlaštena odobravati kredite jer opće je poznato da jedno poduzeća može dati kredit drugom poduzeću, da poduzeće može dati kredit svom zaposleniku itd. Međutim, odobravanje kredita je bančina nezaobilazna karakteristika odnosno njezin osnovni posao. Drugim riječima, banke profesionalno i stalno, a ne povremeno odobravaju kredite. Zbog toga u strukturi aktive bilance banke najznačajniji udio uvijek (pa tako i slučaju Jadranske banke d.d.) zauzimaju krediti ostalim komitentima i krediti financijskim institucijama. Isto tako, najznačajniji prihodi u računu dobiti i gubitke banke su kamatni prihodi koji se ostvaruju na odobrene kredite, ali istodobno banka je dužna plaćati kamatu na prikupljene depozite te u tom smislu najznačajniji rashodi su rashodi od kamata (ukupno kamatni troškovi).

Međutim, sredstva prikupljena iz izvora imovine mogu uložiti u financijsku imovinu što se prije svega odnosi na depozite kod bankarskih institucija, trezorske zapise Ministarstva financija i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, ili u vrijednosne papire. Razvoj hrvatskog financijskog tržišta imati će u budućnosti za posljedicu još izraženija ulaganja u financijsku imovinu i derivatnu imovinu kako bi banke diverzificirale rizike ulaganja i osigurale si zahtijevani prinos od strane menadžmenta, ali i investitora. Osim prikupljanja depozita i odobravanja kredita kao treća karakteristika koja se obično navodi jest da su banke institucije platnog prometa. Na temelju obavljene usluge prijenosa novca s računa na račun banka ostvaruje prihode od naknada i provizija.

3. POSLOVANJE I POSLOVNA POLITIKA JADRANSKE BANKE D.D. ŠIBENIK

Jadranska banka d. d. na dan 31.12.2014. zapošljava sveukupno 206 djelatnika. Obavlja sve kreditne i depozitne poslove kao i poslove platnog prometa za građane, poduzeća i druge pravne osobe putem razgranate mreže od 19 poslovnica u Šibeniku i širem području Šibensko-kninske županije. Dvije poslovnice izvan županije, jedna u Zagrebu i druga u Splitu. Banka obavlja sve kunske i devizno-valutne poslove u RH. Dobivanjem velikog deviznog ovlaštenja 1991.g. širi kreditno-garantne poslove i poslove platnog prometa s inozemstvom. Danas ima uspostavljene korespodentske veze s brojnim bankama diljem svijeta i otvorene devizne račune kod većih banaka u inozemstvu preko kojih obavlja najsloženije financijske operacije.

Uspostavljenom mrežom vlastitih bankomata, razvijenim kartičnim poslovanjem te uvođenjem elektroničkog poslovanja, kvalitetu pružanja usluga približila je najboljim bankarskim standardima.

Osnovne djelatnosti Banke su primanje i plasiranje depozita, primanje depozita po viđenju i oročenih depozita, davanje dugoročnih i kratkoročnih zajmova i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija Ministarstvu financija, tijelima lokalne i regionalne uprave, poduzećima, privatnim osobama i drugim kreditnim institucijama koje se bave financijskim najmovima i transakcijama u stranoj valuti, blagajnički poslovi na međubankarskom tržištu, povjerenički poslovi i usluge investicijskog bankarstva, platni promet u zemlji i inozemstvu, pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže poslovnica u Hrvatskoj. Banka drži da su njezini proizvodi i usluge povezani s jednim segmentom poslovanja, odnosno pružanjem bankarskih i srodnih usluga.

Poslovna politika Banke je danas usmjerena na financiranje gospodarskih subjekata i građanstva Šibensko-kninske županije s težištem na malo i srednje poduzetništvo iz razloga što je nad velikim poduzećima čiji je Banka bila glavni kreditor otvoren stečajni postupak što je onemogućilo Banku da financira zahtjevnije projekte.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijska izvješća su računovodstvene informacije koje moraju pružiti istinit i nepristran pregled imovine, obveza, kapitala, dobiti ili gubitka te moraju biti razumljiva, pouzdana i usporediva. Sadržaj određenih financijskih izvješća koja se dostavljaju određenim eksternim korisnicima su regulirana od strane regulatora.

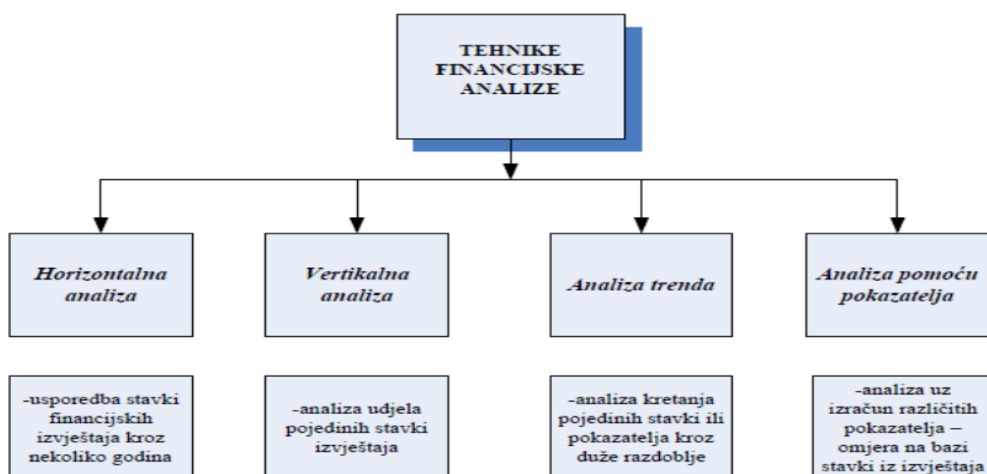
Bitna financijska izvješća koje banka mora dostaviti sukladno Zakonu o računovodstvu su: bilanca stanja, račun dobiti i gubitka, izvješće o novčanom tijeku, izvješće o promjenama glavnice.

Analizom financijskih izvještaja nastoji se doći do procjene trenda, veličine, dinamike i rizičnosti budućih gotovinskih tijekova tvrtke. To je postupak u okviru kojeg se provodi:

- tumačenje financijskih izvještaja, zbog procjene i predviđanja poslovnih rezultata i vrijednosti poduzeća;
- upotreba usporednih podataka koji se dobivaju usporedbom s drugim sličnim poduzećima, u okviru iste gospodarske grane, analizom konkurencije i sl.
- analiza financijskog tržišta, koja podrazumijeva analizu kretanja i trendova na tržištu kapitala, novčanom tržištu, analizu pozicije poduzeća na financijskom tržištu i sl.

Analiza financijskih izvještaja orijentirana je na vrijednosne (novčane) podatke i informacije, odnosno na kvantitativne financijske informacije i zato se naziva i financijskom analizom.

Slika br.1.: Prikaz vrsta tehnika financijske analize

Izvor: Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008., str.32

5. HORIZONTALNA ANALIZA

Horizontalna analiza (*Horizontal analysis*), koja ima za podlogu komparativna financijska izvješća, sagledava tendencije i dinamiku promjena pojedinih pozicija u okviru financijskih izvješća. Horizontalna analiza omogućuje uspoređivanje podataka u financijskim izvještajima kroz duže razdoblje u svrhu otkrivanja tendencija i dinamike promjena pojedinih pozicija. Predstavlja usporedbu pozicija u bilanci i računu dobiti i gubitka za više uzastopnih godina, gdje prethodnu godinu možemo uzeti kao baznu, a onda tekuću godinu uspoređujemo s njom pomoću verižnih indeksa. Zovu je još analizom apsolutnih i relativnih promjena pozicija u financijskim izvješćima.⁹

U horizontalnoj analizi je stoga značajna vremenska dimenzija, budući se usporedbom pojedinih elemenata iz financijskih izvješća kroz više razdoblja mogu izvući određeni zaključci o tendencijama njihovog kretanja na osnovi čega se mogu donijeti adekvatne poslovne odluke. Daje nam informacije o kretanju imovine, kapitala, obveza itd. Najveći problemi horizontalne analize su: inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predočenja izvještaja, promjene u politici bilanciranja. U takvim slučajevima se izvještaji, prije uspoređivanja moraju uskladiti.

Horizontalna analiza podrazumijeva usporedni prikaz glavnih stavki iz bilance, računa dobitka i gubitka te ostalih izvještaja za više uzastopnih godina, uz izračun apsolutnih i relativnih promjena. Za izračun relativnih promjena pojedinih stavki koristi se sljedeća formula:

$$\text{Promjena(\%)} = \frac{\text{Iznos tekuće godine} - \text{Iznos prethodne godine}}{\text{Iznos prethodne godine}} * 100$$

---

⁹ Željko Deković, Predavanja IV: Ciljevi, svrha i metode analize financijskih izvještaja, str. 17, 19, 20, 21, 22.

5.1. Horizontalna analiza bilance Jadranske banka d.d. Šibenik

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji daje sustavni pregled imovine, kapitala i obveza banke. Bilanca, dakle daje prikaz financijske pozicije banke na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine. Ona prikazuje financijski položaj društva, kako se imovina poduzeća financira kapitalom kreditora (obveze) i vlasnika (glavnice). Sastavlja se kako bi pokazala vezu između sredstava (imovine) i njihovih izvora.

Osnovno pravilo bilance je ujednačenost aktive i pasive i to tako da aktiva prikazuje imovinu po njenim vrstama i likvidnosti, a pasiva prikazuje izvore, po njihovim vrstama i ročnosti, tj. pasiva odgovara na pitanje iz kojih izvora je stečena ukupna imovina društva, iz vlastitih ili tuđih izvora i koliko su trajni ti izvori.

Bilanca banke treba sadržavati slijedeća sredstva i obveze:

a) Sredstva: novac i salda kod centralne banke, blagajnički zapisi i drugi vrijednosni papiri koji potpadaju reeskontiranju s centralnom bankom, vrijednosni papiri koje izdaje država i drugi vrijednosni papiri koji se drže u svrhu poslovanja, plasmani kod drugih banaka i zajmovi i predujmovi drugim bankama, drugi plasmani na tržištu novca, zajmovi i predujmovi klijentima, investicijski vrijednosni papiri.

b) Obveze: depoziti od drugih banaka, ostali depoziti sa tržišta novca, iznosi koji se duguju drugim deponentima, certifikati depozita, vlastite mjenice i druge dokumentirane obveze, druga posuđena sredstva.¹⁰

Treba naglasiti da postoje promjene u bilanci, ako se pasiva poveća za određeni iznos, za isti se mora povećati i aktiva i obrnuto. Isto vrijedi i za smanjenje određenog iznos neke od komponenti.

---

¹⁰ Međunarodni računovodstveni standard 30 - Objavljivanja u financijskim izvještajima banaka i sličnim financijskim institucijama, Narodne novine br. 2/12.)

Tablica br.1: Horizontalna analize bilance za period od 2012.g. do 2014.g. u kn

AKTIVA					
IMOVINA	2012	2013	2014	2012/2013	2013/2014
1. GOTOVINA I DEPOZITI KOD HNB-a	369.563.290	357.379.662	342.992.137	-3,29%	-4,02%
2. DEPOZITI KOD BANKARSKIH INSTITUCIJA	515.249.233	393.078.893	429.378.647	-23,71%	9,23%
3. TREZORSKI ZAPISI MF-a I BLAG. ZAPISI HNB-a	81.991.203	76.283.556	7.639.253	-6,96%	-89,98%
4. VRIJ. PAPIRI I DRUG FIN. INSTRUM. ZA PRODAJU	66.254.880	108.761.198	89.195.200	64,15%	-17,98%
5. DERIVATNA FIN. IMOVINA	2	9	0	77,77%	-100,00%
6. KREDITI FIN INSTITUCIJAMA	102.938.601	61.078.963	36.284.541	-40,66%	-40,59%
7. KREDITI OSTALIM KOMITENTIMA	1.697.152.317	1.738.445.900	1.380.029.673	2,37%	-20,61%
8. PREUZETA IMOVINA	170.651.280	148.595.153	123.323.427	-12,92%	-17,00%
9. MATERIJALNA IMOVINA (MINUS AMORTIZACIJA)	25.003.343	23.657.052	21.077.283	-5,38%	-10,90%
10. KAMATE, NAKNADE I OSTALA IMOVINA	34.456.203	38.703.283	14.579.534	12,32%	-165,46%
UKUPNO IMOVINA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695	-3,83%	-17,02%
PASIVA					
A)OBVEZE	2012	2013	2014	2012/2013	2013/2014
1. KREDITI OD FIN INSTITUCIJA	322.360.880	197.472.785	133.121.751	-38,74%	-32,58%
1.1. Kratkoročni	126.500.000	47.454.587	37.500.000	-62,48%	-20,97%
1.2. Dugoročni	195.860.880	150.018.198	95.621.751	-23,40%	-36,26%
2. DEPOZITI	2.331.821.173	2.443.613.319	2.286.333.716	4,57%	-6,44%
2.1. Depoziti na žiro i tekućim računima	238.806.685	278.298.251	319.949.837	16,54%	14,96%
2.2. Štedni depoziti	311.820.555	333.163.883	336.957.208	6,84%	1,14%
2.3. Oročeni depoziti	1.781.193.933	1.832.151.185	1.629.426.671	2,86%	-11,06%
3. DERIVATNE FIN OBVEZE	22.093	11.887	0	-46,19%	-100,00%
4. IZDANI PODREĐENI INSTRUMENTI	15.263.690	15.279.548	11.734.185	0,10%	-23,20%
5. KAMATE, NAKNADE I OSTALE OBVEZE	61.438.571	59.594.678	33.410.442	-3,00%	-43,93%
UKUPNO OBVEZE	2.730.906.407	2.715.972.217	2.464.600.094	-0,54%	-9,25%
B)KAPITAL					
1. DIONIČKI KAPITAL	227.084.198	227.084.198	171.237.198	0,00%	-24,59%
2. DOBIT (GUBITAK) TEKUĆE GODINE	7.249.121	-99.373.353	-314.260.530	1470,83%	-216,24%
3. ZADRŽANA DOBIT (GUBITAK)	0	0	0	0,00%	0,00%
4. ZAKONSKE REZERVE	66.183.939	73.433.060	11.962.300	10,95%	-83,71%
5. STATUTARNE I OSTALE KAPITALNE REZERVE	29.059.634	29.059.634	110.780.042	0,00%	281,21%
6. NEREALIZIRANI DOBITAK (GUBITAK) S OSNOVE VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA FIN IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU	2.777.053	-192.087	180.591	-106,90%	194,01%
UKUPNO KAPITAL	332.353.945	230.011.452	-20.100.399	-30,79%	-108,73%
C) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695	-3,83%	-17,02%

Izvor: izrada autora

PASIVA

Kreditni od finansijskih institucija su smanjeni kroz 2013.g. za 38,74% i isto tako su smanjeni i u 2014.g. za 32,58%. s tim da su kratkoročni u 2013.g. smanjeni za 62,48% u 2014.g. 20,97%, a dugoročni u 2013.g. smanjeni 23,40% kroz 2014.g. za 36,26%.

Depoziti po viđenju su se povećali kroz 2013.g. za 4,57%, a kroz 2014.g. su smanjeni za 6,44%.

Oročeni depoziti su se povećali kroz 2013.g. za 2,86% a na kraju 2014.godine su zabilježili smanjene za 11,06% u odnosu na 2013.g.

Ukupne bančine obveze tijekom 2013.g. i 2014.g. su se smanjivale dinamikom od 0,54% za 2013.g. u odnosu na 2012.g. i 9,25% kroz 2014.g. u odnosu na 2013.g. Što ukazuje na smanjenje poslovne aktivnosti koja je popraćena i smanjenjem ukupne aktive ali većom stopom.

Dionički kapital na kraju 2013.g. ostaje nepromijenjen dok u 2014.g. bilježi smanjenje od 24,59%.

Statutarne i ostale kapitalne rezerve su ostale nepromijenjene u 2013.g. ali u 2014.g. su porasle u odnosu na 2013.g. za 281,21%.

Dobit ostvarena u 2012.g. u iznosu od 7.249.121. prelazi u gubitak u iznosu od 99.373.353 što je negativna promjena smanjenja rezultata poslovanja za 1470,83% te banka i dalje nastavlja poslovati s gubitkom kroz 2014.g. na kraju koje taj gubitak doseže iznos od 314.260.530 što je povećanje gubitka u odnosu na 2013.g. za 216,24% a u odnosu na 2012.g. 4435,15%

Ukupni kapital banke se smanjio na kraju 2013.g. za 30,79% a na kraju 2014.g. u odnosu na 2013.g.za 108,73%

AKTIVA

Gotovina i depoziti kod HNB-a su se u 2013. u odnosu na 2012. godinu smanjili za 3,29 %, a u 2014. godini su se u smanjili za 4,02% u odnosu na 2013. godinu. Iz čega možemo zaključiti da postoji negativan trend smanjenja vrijednosti ove stavke i blagom dinamikom porasta stope smanjena za 0,73% iz razloga što su se smanjili depoziti komitenata.

Krediti financijskim institucijama su se u 2013.godini smanjili za 40,66% i taj pad se nastavlja i u 2014. za 40,59% iz čega zaključujemo da je trend smanjenja vrijednosti ove stavke iznimno negativan s istom dinamikom godišnjeg smanjenja od 40% u dvije uzastopne godine.

Krediti ostalim komitentima su se povećali za 2,37% posto kroz 2013. zatim je vrijednost ove stavke kroz 2014. godinu u odnosu na 2013. smanjena za 20,61% što je promjena trenda iz povećanja u smanjenje vrijednosti i to povećanom dinamikom.

Kamate, naknade i ostala imovina u 2013. u odnosu na 2012. bilježe porast od 12,32% dok u 2014. u odnosu na 2013. bilježe pad vrijednosti za velikih 165,46%.

Ukupna imovina se u 2013. smanjila za 3,83% te se taj trend nastavlja i kroz 2014.godinu na kraju koje je zabilježeno umanjenje ukupne bančine imovine u odnosu na kraj 2013.godine u postotku od 17,02%. Ne samo što se imovina banke smanjuje već bilježi povećanu stopu smanjenja.

Horizontalnom analizom je utvrđeno da banka posluje s gubitkom te se imovina i obveze smanjuju.

Gubitak na kraju 2014.g. godine je dostigao vrijednost veću od vrijednosti kapitala za 20.100.399. što znači da su ukupne obveze banke veće od cjelokupne imovine banke odnosno banka nije u stanju svojom imovinom podmiriti sve svoje obveze.

5.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Jadranske Banke d.d. Šibenik

Za razliku od bilance koja prikazuje financijski položaj u određenoj točki vremena, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom vremenskom razdoblju. On sadrži prikaz svih prihoda i rashoda, te ostvarenog financijskog rezultata poslovanja za promatrano (obračunsko) razdoblje.

Banka svoje glavne prihode ostvaruje kroz: kamate, naknade za usluge, provizije, ostale prihode.

Glavne vrste rashoda su: kamate, naknade, provizije, gubitci po zajmovima i predujmovima, administrativni rashodi, ostali rashodi.

Prihodi - povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenje obveza što ima za posljedicu povećanje glavnice. Nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza i to onog dijela koji će kasnije imati utjecaja na promjene u visini kapitala. Kamatni prihodi podrazumijevaju kamate na bankovne plasmane, uključujući provizije i naknade čija je baza iskazana u aktivi bilance banke. Prihodi od kamata predstavljaju najveći udio u ukupnim prihodima u računu dobiti i gubitka.

Prihodi iz poslovanja uključuju: prihod od kupoprodaje stranih valuta, vrijednosno usklađenje vrijednosnica iz portfelja imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, prihodi po kupoprodaji vrijednosnica iz portfelja imovine raspoložive za prodaju, dobit od prodaje nekretnina i opreme, primljene dividende, ostale prihode iz poslovanja.

Tablica br. 2.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za period od 2012.g. do 2014.g.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2012.	2013.	2014.	2012./2013.	2013./2014.
1. Kamatni prihodi	142.593.617	160.390.263	119.609.902	12,48%	-25,42%
2. Kamatni troškovi	98.414.501	96.505.009	81.521.894	-1,94%	-15,52%
3. Neto kamatni prihod	44.179.116	63.885.254	38.088.008	44,60%	-40,38%
4. Prihodi od provizija i naknada	22.140.275	19.692.383	15.335.965	-11,05%	-22,12%
5. Troškovi provizija i naknada	4.585.328	4.263.153	3.830.837	-7,02%	-10,14%
6. Neto prihod od provizija i naknada	17.554.947	15.429.230	11.505.128	-12,10%	-34,10%
7. Dobit/gubitak od akt trgovanja	8.524.474	8.266.559	6.012.902	-3,12%	-27,26%
8. Dobit/gubitak od ugrađenih derivata	-12.728	7.956	-500	162,50%	-106,28%
9. Dobit/gubitak od akt u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	-669.444	4.296.159	3.660.273	741,75%	-14,80%
10. Dobit/gubitak od akt u kategoriji imovine koja se drži do dospeljeća	12.568.105	0	0	-100,00%	0,00%
11. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	3.050	4.529	2.632	48,49%	-41,89%
12. Dobit/gubitak od obrač. tečajnih razlika	2.181.104	2.896.500	1.228.691	32,80%	-57,58%
13. Ostali prihodi	9.121.965	5.493.404	2.361.213	-39,77%	-57,01%
14. Ostali troškovi	11.455.513	9.104.583	7.846.098	-20,52%	-13,82%
15. Opći administ. troškovi i amortizacija	60.774.366	66.112.054	64.319.180	8,78%	-2,71%
16. Neto prihod od poslovanja prije vrijed. usklađivanja i rezerviranja za gubitke	21.220.710	25.062.954	-9.306.931	18,10%	-137,13%
17. Troškovi vrijedn. usklađivanja i rezer. za gubitke	13.971.589	124.436.307	304.953.599	790,63%	145,06%
18. Dobit/gubitak prije oporezivanja	7.249.131	-99.373.353	-314.260.530	-1470,83%	-216,24%
19. Porez na dobit	0	0	0		
20. Dobit/gubitak tekuće godine	7.249.121	99.373.353	314.260.530	-1470,83%	-216,24%
21. Zarada po dionici	61	0	0		

Izvor: izrada autora

Neto kamatni prihod se povećao za 44,60% u 2013.g. zatim smanjio za 40,38% u 2014.g.. Povećao se kroz 2013.g. iz razloga što su u tom periodu kamate na štednju smanjene a kreditni plasman povećan. U periodu 2014.g. je kreditni plasman znatno smanjen većinom zbog otpisa loših nenaplativih plasmana što je razlog za smanjenje kamatni prihoda za 25,42% dok su istovremeno depoziti odnosno oročeni depoziti povučeni (11,02%) od strane komitenata pa je kamatni trošak pao za 15,52%.

Neto prihod od provizija i naknada se smanjivao u 2013.g. za 12,10% zatim na kraju 2014.g. za 34,10%. Uzrok je pad aktivnosti cjelokupnog poslovanja na tržištu odnosno uvjeti recesije, smanjene prodaje bančnih usluga i proizvoda.

Dobit od aktivnosti trgovanja se smanjivala u promatranom periodu za 3,12% u 2013.g. i za 27,26% u 2014.g.

Dobit od obračunatih tečajnih razlika je porasla u 2013.g. za 32,80% zatim se smanjila za 57,85% u 2014.g.

Ostali prihodi su se smanjivali u promatranom periodu za 39,77% u 2013.g. zatim za 57,01% u 2014.g.

Ostali troškovi se smanjivali u promatranom periodu za 20,52% u 2013.g. zatim za 13,82%

Opći administrativni troškovi i amortizacija su se povećali za 8,78% u 2013.g. zatim su smanjeni za 2,71% u 2014.g.

Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke je u odnosu na 2012.g. u 2013.g. porastao za 18,10% dok je u 2014.g. u odnosu na 2013.g. smanjen za 137,13%

Troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke su porasli u 2013.g. za 790,63% te za 145,06% u 2014.g.

U 2013.g. je ostvaren gubitak u iznosu od 99.373.353 u odnosu na 2012.g. kada je ostvarena dobit u iznosu od 7.249.121 što je promjena ove kategorije za 1470,83%. U 2014.g. je ostvaren gubitak od 314.260.530 što je u odnosu na prethodnu 2013.g. promjena odnosno povećanje gubitka za 216,24%.

Rezultat lošeg upravljanja kreditnim rizikom, nepotpune i neadekvatne metode procjene boniteta komitenata, neadekvatnog osiguranja kreditnih plasmana što je dovelo do tog da krediti plasirani komitentima precijenjenog boniteta nisu mogli biti naplaćeni niti se moglo očekivati da će biti naplaćeni što je povećalo rezervacije za gubitke i troškove vrijednosnog usklađivanja za visokih 790,63% u iznosu od 124.436.307 u 2013.g. te za 145,06% u 2014.g. u odnosu na 2013.g. u iznosu od 304.953.599 što je glavni razlog pojave gubitka u poslovanju banke.

6. VERTIKALNA ANALIZA

Vertikalna analiza podrazumijeva međusobno uspoređivanje elemenata financijskih izvještaja tijekom jedne godine. Uobičajeno se kod bilance ukupna aktiva i pasiva izjednačuju sa 100 te se izračunavaju udjeli pojedinih elemenata koji sačinjavaju aktivu i pasivu. Kod izvještaja o dobiti obično se neto prodaja ili ukupni prihodi izjednačavaju sa 100. Tako izračunati postotni udjeli nam govore o kvaliteti imovine, o kvaliteti izvora financiranja, kao i odnosima u računu dobiti i gubitka.

6.1. Vertikalna analiza bilance Jadranske banke d.d. Šibenik

Tablica br.3.: Vertikalna analize bilance za period od 2012. do 2014.g.

AKTIVA			
IMOVINA	2012	2013	2014
1. GOTOVINA I DEPOZITI KOD HNB-a	12,06%	12,13%	14,03%
2. DEPOZITI KOD BANKARSKIH INSTITUCIJA	16,82%	13,34%	17,57%
3. TREZORSKI ZAPISI MF-a I BLAG. ZAPISI HNB-a	2,68%	2,59%	0,31%
4. VRIJ. PAPIRI I DRUG FIN. INSTRUM. ZA PRODAJU	2,16%	3,69%	3,65%
5. DERIVATNA FIN. IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%
6. KREDITI FIN INSTITUCIJAMA	3,36%	2,07%	1,48%
7. KREDITI OSTALIM KOMITENTIMA	55,40%	59,01%	56,45%
8. PREUZETA IMOVINA	5,57%	5,04%	5,04%
9. MATERIJALNA IMOVINA (MINUS AMORTIZACIJA)	0,82%	0,80%	0,86%
10. KAMATE, NAKNADE I OSTALA IMOVINA	1,12%	1,31%	0,60%
UKUPNO IMOVINA	100,00%	100,00%	100,00%
PASIVA			
A)OBVEZE			
1. KREDITI OD FIN. INSTITUCIJA	10,52%	6,70%	5,45%
1.1. Kratkoročni	4,13%	1,61%	1,53%
1.2. Dugoročni	6,39%	5,09%	3,91%
2. DEPOZITI	76,12%	82,95%	93,53%
2.1. Depoziti na žiro i tekućim računima	7,80%	9,45%	13,09%
2.2. Štedni depoziti	10,18%	11,31%	13,78%
2.3. Oročeni depoziti	58,15%	62,19%	66,66%
3. DERIVATNE FIN OBVEZE	0,00%	0,00%	0,00%
4. IZDANI PODREĐENI INSTRUMENTI	0,50%	0,52%	0,48%
5. KAMATE, NAKNADE I OSTALE OBVEZE	2,01%	2,02%	1,37%
UKUPNO OBVEZE	89,15%	92,19%	100,82%
B)KAPITAL			
1. DIONIČKI KAPITAL	7,41%	7,71%	7,00%
2. DOBIT (GUBITAK) TEKUĆE GODINE	0,24%	-3,37%	-12,86%
3. ZADRŽANA DOBIT (GUBITAK)	0,00%	0,00%	0,00%

4. ZAKONSKE REZERVE		2,16%	2,49%	0,49%
5. STATUTARNE I OSTALE KAPITALNE REZERVE		0,95%	0,99%	4,53%
6. NEREALIZIRANI DOBITAK (GUBITAK) S OSNOVE VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA FIN IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU		0,09%	-0,01%	0,01%
UKUPNO KAPITAL		10,85%	7,81%	-0,82%
C) UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: izrada autora

2012.godina

Kreditni portfelj klijenata, uvećan za ulaganja u faktoring i eskontirane mjenice, i dalje zauzima preko polovice aktive (blizu **56 %**)

Depoziti kod bankarskih institucija, kao značajna stavka s postotnim udjelom od **17 %** aktive, koncem izvještajnog razdoblja iznose preko **515 mil.kn.**

Depoziti pravnih osoba i građana i dalje su najznačajnija stavka u pasivi bilance sa strukturnim učešćem od **76 %**. Iznose preko **2,3 mlrd.kn.**

Devizni depoziti građana iznose **1.687 mil.kn (224 mil. EUR)** ili **82 %** ukupnih sredstava građana i obrtnika. U izvještajnom razdoblju veći su u kunskoj protuvrijednosti za cca **62 mil.kn**, dok preračunato u valuti EUR nakon eliminacije intervalutarnih promjena, u realnom su porastu za **8,1 mil. EUR.**

Sredstva građana u domaćoj valuti, uključujući sredstva obrtnika na žiro računima, cine **18 %** ukupnih sredstava građana, te koncem 2012.g. iznose preko **362 mil. kn.**

Ukupna oročena štednja u kunama iznosi preko **194 mil.kn** ili cca **53 %** ukupnih sredstava u domaćoj valuti građana i obrtnika, te (kao i oročena devizna štednja) jača stabilnost depozitne osnovice.

Kapital Banke, promatran kao kategorija koja se sastoji od dioničkog kapitala, dobiti tekuće godine, rezervi (zakonskih, statutarne i ostalih kapitalnih rezervi) te nerealizirane dobiti s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine, iznosi koncem 2012. g. **332,3 mil.kn.** što je **10,85%** od ukupnih izvora sredstava.

2013.g.

Kreditni portfelj klijenata i dalje zauzima najveći dio aktive (59%) te umanjen za identificirane gubitke iznosi blizu 1,74 mlrd.kn, što je 2,3% više od prošlogodišnjeg stanja.

Kreditni trgovačkim društvima zauzimaju 74 % portfelja te koncem izvještajnog razdoblja iznose cca 1,3 mlrd.kn. Depoziti kod bankarskih institucija s postotnim udjelom od **13 %** aktive iznose **393** mil.kn i manji su za 24% od stanja koncem prethodne godine, pri čemu je najveći dio, 91% depozita, deponiran kod stranih banaka.

Gotovina i depoziti kod HNB-a čine **12 %** aktive te koncem izvještajnog razdoblja iznose **357** mil.kn, pri čemu su za 3,5% manji od prošlogodišnjeg stanja.

Depoziti pravnih osoba i građana i dalje su najznačajnija stavka u pasivi bilance sa strukturnim učešćem od **82 %**. Iznose preko **2,4** mlrd.kn te ostvaruju porast od 4,8% u izvještajnom razdoblju. Od navedenog iznosa, preko **2,1** mlrd.kn ili 88% ukupnih depozita odnosi se na depozite građana i obrtnika koji čine cca 72% ukupnih sredstava Banke i u porastu su za 4,2%. Depoziti pravnih osoba iznose **301** mil.kn ili 12% ukupnih depozita, a u izvještajnom razdoblju su u porastu za 9%.

Sredstva građana u domaćoj valuti, uključujući sredstva obrtnika na žiro računima, čine 19% ukupnih sredstava građana, te koncem 2013.g. iznose preko **399** mil. kn, što je za 37 mil.kn ili za 10,3 % više od stanja koncem prošle godine.

Ukupna oročena štednja u kunama iznosi **219** mil.kn ili cca 55 % ukupnih sredstava u domaćoj valuti građana i obrtnika, te (kao i oročena devizna štednja) jaca stabilnost depozitne osnovice.

Kapital Banke, promatran kao kategorija koja se sastoji od dioničkog kapitala, dobiti tekuće godine, rezervi (zakonskih, statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi) te nerealizirane dobiti po osnovi vrijednosnog usklađivanja financijske imovine iznosi **230** mil.kn i manji je za cca 102 mil.kn od kapitala koncem prošle godine, temeljem iskazanog gubitka i vrijednosnog usklađivanja financijske imovine klasificirane u portfelj raspoloživo za prodaju.

2014.g.

Kreditni ostalim komitentima čine najveći dio aktive (cca **56%**) te iznose **1,4** mlrd. kn i manji su za 21%. Depoziti kod bankarskih institucija s postotnim udjelom od **16 %** aktive iznose **429** mil.kn i veći su za 9% od stanja koncem prethodne godine. Gotovina i depoziti kod HNB-a čine **13 %** aktive te koncem izvještajnog razdoblja iznose **343** mil.kn, pri čemu su za 9% manji od prošlogodišnjeg stanja.

Depoziti s uključenim transakcijskim računima iznose blizu **2,3** mlrd. kn, zauzimaju 94% pasive i manji su za 6,7% u usporedbi sa stanjem koncem prethodne godine. Blizu **2,1** mlrd.kn ili 90% ukupnih depozita odnosi se na depozite građana i obrtnika koji čine cca 84% ukupnih sredstava Banke i u padu su za 3,6%. Depoziti pravnih osoba iznose **221** mil.kn ili 10% ukupnih depozita, a u izvještajnom razdoblju su u padu za 27%.

Devizni depoziti građana iznose cca **1,7** mlrd.kn (**221,5** mil. EUR) ili 82 % ukupnih sredstava građana i obrtnika. U izvještajnom razdoblju manji su u kunskoj protuvrijednosti za 46 mil.kn, a preračunato u valuti EUR (po tečaju koncem mjeseca) manji su za 6,5 mil. EUR. U strukturi devizne štednje po ročnosti više od 71 % čini štednja oročena na rokove iznad jedne godine, koja iznosi preko **157** mil. EUR.

Sredstva građana u domaćoj valuti, uključujući sredstva obrtnika na žiro računima, čine 18% ukupnih sredstava građana, te koncem 2014.g. iznose blizu **369** mil. kn, što je za 30,6 mil.kn ili za 7,7 % manje od stanja koncem prošle godine.

Ukupna oročena štednja (sa i bez valutne klauzule) iznosi **186,5** mil. kn ili cca 51 % ukupnih sredstava u domaćoj valuti građana i obrtnika, te uz oročenu deviznu štednju jača stabilnost depozitne osnovice.

Kapital Banke, promatran kao kategorija koja se sastoji od dioničkog kapitala, revalorizacijskih rezervi, rezervi (zakonskih, statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi te kapitalnog dobitka (gubitka) ostvarenog otkupom i prodajom vlastitih dionica), sve umanjeno za vlastite dionice, te gubitka tekuće godine, iznosi s negativnim predznakom cca **20** mil. kn. Na smanjenje je utjecao iskazani gubitak u visokom iznosu od 314,3 mil.kn kao i Odluka o pojednostavljenom smanjenju kapitala Banke provedena u 2014.g.

6.2. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Jadranske banke d.d. Šibenik

Tablica br.4: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za 2012.g.,2013.g. i 2014.g.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2012.	2013.	2014.
1. Kamatni prihodi	72,33%	79,78%	80,70%
2. Kamatni troškovi	51,83%	32,12%	17,63%
3. Neto kamatni prihod			
4. Prihodi od provizija i naknada	11,23%	9,79%	10,35%
5. Troškovi provizija i naknada	2,41%	1,42%	0,83%
6. Neto prihod od provizija i naknada			
7. Dobit/gubitak od akt trgovanja	4,32%	4,11%	4,06%
8. Dobit/gubitak od ugrađenih derivata	0,01%	0,00%	0,00%
9. Dobit/gubitak od akt u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	0,35%	2,15%	2,47%
10. Dobit/gubitak od akt u kategoriji imovine koja se drži do dospijeca	6,38%	0,00%	0,00%
11. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	0,00%	0,00%	0,00%
12. Dobit/gubitak od obrač. tečajnih razlika	1,11%	1,44%	0,83%
13. Ostali prihodi	4,63%	2,73%	1,59%
14. Ostali troškovi	6,03%	3,03%	1,70%
15. Opći administ. troškovi i amortizacija	32,01%	22,01%	13,90%
UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%
UKUPNI TROŠKOVI	100,00%	100,00%	100,00%
16. Neto prihod od poslovanja prije vrijed. usklađivanja i rezerviranja za gubitke	10,76%	12,74%	-6,28%
17. Troškovi vrijedn. usklađivanja i rez. za gubitke	7,36%	41,42%	65,94%
18. Dobit/gubitak prije oporezivanja	3,68%	-49,43%	-212,04%
19. Porez na dobit			
20. Dobit/gubitak tekuće godine	3,68%	-49,43%	-212,04%
21. Zarada po dionici			

Izvor: izrada autora

2012.g.

Operativna dobit (neto prihod prije rezerviranja za gubitke) iznosi **21,2** mil.kn, ili 75% ukupne prošlogodišnje, a 35% planirane. Poslije knjiženja troškova rezerviranja za gubitke u iznosu od cca **14** mil.kn, ostvarena bruto i neto dobit (temeljem poreznih propisa Banka u izvještajnom razdoblju nije obveznik poreza na dobit) iznosi **7,2** mil.kn.

U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine dobit je veća za cca **3,7** mil.kn. Neto kamatni prihod je u padu za 20 mil.kn, ili za 32%, dok ukupni neto nekamatni prihod uspijeva djelomično amortizirati navedeni pad svojim rastom od 12 mil.kn. Tome je, uz rast neto nekamatnog prihoda od provizija i naknada za 1,4 mil.kn, ili za 8,4%, doprinio prvenstveno porast neto ostalog nekamatnog prihoda za 10,6 mil.kn ili za čak 108%.

2013.g.

Neto kamatni prihod porastao je u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje za 14,7 mil.kn ili za 33%, što je ostvareno znatno većom stopom rasta kamatnih prihoda u usporedbi s kamatnim troškovima. Kamatni prihodi su porasli za 17,4 mil.kn, odnosno po stopi od 12%, dok su kamatni troškovi paralelno porasli za 2,7 mil.kn, odnosno po nižoj stopi od 2,8%. Povoljnu dinamiku neto kamatnog prihoda nije pratila dinamika neto nekamatnog prihoda, iz razloga što su tzv. ostali nekamatni prihodi, iako poboljšani koncem izvještajnog razdoblja, u velikoj mjeri izostali u odnosu na prošlogodišnje vrijednosti. Neto nekamatni prihod zabilježio je pad od 16,4 mil. kn ili za 43% što je rezultat pada obje kategorije ovog prihoda, najviše neto ostalog nekamatnog prihoda koji bilježi pad za 14,3 mil.kn ili za 71%, dok neto nekamatni prihod od provizija i naknada bilježi blaži pad za 2 mil.kn ili za 12%. Navedena dinamika rezultat je prvenstveno pada tzv. ostalih nekamatnih prihoda za 16,6 mil.kn (pad za 53%) te pada nekamatnih prihoda od provizija i naknada za 2,4 mil.kn (pad za 11%), što nije moglo ublažiti niti smanjenje za 20% tzv. ostalih nekamatnih troškova te smanjenje za 7% troškova provizija i naknada. Sukladno navedenoj dinamici, prije izdvajanja troškova rezerviranja za gubitke ostvarena je operativna dobit od 18,8 mil.kn, koja je za 2,4 mil.kn, manja od ukupne prošlogodišnje. Međutim, nakon rezerviranja u visokom iznosu od 118,2 mil.kn iskazan je poslovni gubitak u iznosu od 99,4 mil.kn.

2014.g.

Iskazan je gubitak od 314,3 mil.kn, koji je za 215 mil.kn veći od prošlogodišnjeg. Gubitak je prvenstveno rezultat visoko iskazanih troškova rezerviranja temeljem reklasifikacije kreditnog portfelja, ali manjim dijelom posljedica je i pada svih kategorija prihoda i troškova, pri čemu je pad prihoda izražen po većim stopama od pada troškova. Neto kamatni prihod bilježi manje ostvarenje za 26 mil.kn ili za 40%, zbog pada kamatnih prihoda za 40,8 mil.kn ili za 25%, dok su kamatni troškovi manji za cca 15 mil.kn ili za 16%. Neto prihod od provizija i naknada manji je za 4 mil.kn ili za 25% budući da nekamatni prihodi od provizija i naknada padaju za 22% a istovrsni troškovi za 10%. Slijedom navedene dinamike, neto prihod prije rezerviranja

za gubitke nije ostvaren, odnosno iskazan je operativni gubitak u iznosu od 9,3 mil.kn, iz razloga što su opći administrativni troškovi s amortizacijom od 64,3 mil.kn veći od ukupnog operativnog prihoda koji iznosi 55,0 mil.kn. Nakon knjiženja iznimno visokog iznosa troškova ispravaka vrijednosti i rezerviranja u iznosu od cca 305 mil.kn, iskazan je gubitak u iznosu od 314,3 mil.kn.

Iz vertikalne analize računa dobiti i gubitka vidljivo je da većina bančnih prihoda cca 75% dolazi od kamatni prihoda plasiranog kreditnog portfelja zatim iz nekamatnih prihoda odnosno od razno raznih naknada i provizija, aktivnosti trgovanja financijskom imovinom i obračunatih tečajnih razlika prilikom obavljanja transakcija kupoprodaje stranih valuta.

Glavnina troškova proizlazi iz kamatni troškova (40% - 50%) odnosno kamata plaćenih na štednju odnosno na sveukupne depozite kao primarnih izvora sredstava te zatim na operativne troškove i amortizaciju. Značajan udio troškova zauzimaju troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke.

7. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA

Banke su kreditne institucije i kao takve svoje poslovanje temelje na plasiranju posuđenih sredstava. Stoga imovina banke svoje izvore ima u depozitima stanovništva, pravnih osoba i ostalih banaka, dok manji dio čine vlastita sredstva. U strukturi imovine prevladavaju oblici financijske imovine, prije svega dani zajmovi, dok udio materijalne i nematerijalne imovine čini manje od 30% jamstvenog kapitala banke.¹¹

Zbog svoje specifičnosti u odnosu na ostale gospodarske subjekte, banke provode analizu svojih izvještaja na temelju posebnih pokazatelja. Pokazatelji banaka podijeljeni su u četiri skupine:¹²

- Pokazatelji odnosa u bilanci banke
- Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka
- Pokazatelji profitabilnosti
- Pokazatelji investiranja

7.1. Pokazatelji odnosa u bilanci

Pokazatelji odnosa u bilanci banke prikazuju stanje imovine, obveza i kapitala na određeni dan. Tim pokazateljima mjeri se sigurnost poslovanja, tj. financijski položaj. Pokazatelji odnosa u bilanci banke podijeljeni su u tri skupine:

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji zaduženosti
- Pokazatelji ulaganja u fiksnu imovinu

7.1.1 Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost banke da podmiri svoje obveze dospjele kratkoročne obveze. Kako bi pružila informacije vezane uz likvidnost banke, banka je dužna pružiti informacije o ročnosti pojedinih sredstava i obveza.

Vrste pokazatelja likvidnosti banke su:

---

¹¹ Odluka o ograničenju ulaganja banke u materijalnu imovinu i vlasničke udjele, točka II. i III., HNB, Zagreb, 2. siječnja 2009.

¹² Sanja Sever i Lajoš Žager, Klasifikacija pokazatelja za analizu financijskih izvještaja banaka, Računovodstvo i financije, 52 (2006), 2, str. 36-42.

- pokazatelj tekuće likvidnosti mjeri odnos kratkoročne aktive i kratkoročne pasive
- pokazatelj odnosa danih kredita i primljenih depozita
- pokazatelj kratkoročne aktive i ukupnih danih kredita

Tablica br. 5.: Omjer danih kredita i primljenih depozita

OPIS	2012.	2013.	2014.
Dani krediti	1.800.090.918	1.799.524.863	1.416.314.214
Primljeni depoziti	2.331.821.173	2.443.613.319	2.286.333.716
Odnos danih kredita i primljenih depozita	0,771968	0,736420	0,619470

Izvor: izrada autora

Odnos danih kredita i primljenih depozita banke važan je pokazatelj likvidnosti. Što je pokazatelj veći manja je likvidnost banke.

Iz tablice je vidljivo da je vrijednost pokazatelja manja od 1 što ukazuje na to da je banka likvidna. Vidimo isto tako da je vrijednost pokazatelja u opadajućem trendu.

7.1.2 Pokazatelji zaduženosti banke

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se banka financira iz tuđih izvora, a koliko iz kapitala.

Dijele se u tri skupine:

- odnos kapitala i ukupne aktive
- odnos obveza i ukupne aktive
- stupanj samofinanciranja klijenta (komercijalna aktiva/komercijalna pasiva)

Tablica br.6.: Odnos kapitala i ukupne aktive

OPIS	2012.	2013.	2014.
KAPITAL	332.353.945	230.011.452	-20.100.399
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
Odnos kapitala i ukupne aktive	0,108497	0,078076	-0,008223

Izvor: izrada autora

Odnos kapitala i ukupne aktive pokazuje koliko je imovine financirano kapitalom. Što je pokazatelj veći manja je zaduženost banke što rezultira manjim rizikom poslovanja.

Tablica br.7: Odnos kapitala i ukupne aktive

OPIS	2012.	2013.	2014.
UKUPNE OBVEZE	2.730.906.407	2.715.972.217	2.464.600.094
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
Odnos kapitala i ukupne aktive	0,891503	0,921924	1,008223

Izvor: izrada autora

Što je pokazatelj veći, veća je zaduženost. Zbroj kapitala i ukupnih obveza u zbroju daje 100%. Vidljivo je da se zaduženost povećala postepeno u odnosu na 2012. godinu.

7.1.3 Pokazatelji ulaganja u fiksnu imovinu

Koeficijent ulaganja u fiksnu imovnu pokazuje koliko je kapitala imobilizirano u fiksnu imovinu odnosno koliko je kapitala slobodno za financiranje bankovnih plasmana. Pod fiksnom imovinom podrazumijeva se materijalna i nematerijalna imovina banke.

Tablica br.8.: Odnos ukupne materijalne imovine i kapitala

OPIS	2012.	2013.	2014.
MATERIJALNA IMOVINA	25.003.343	23.657.052	21.077.283
KAPITAL	332.353.945	230.011.452	-20.100.399
Odnos materijalne imovine i kapitala	0,075231	0,102852	-1,048600

Izvor: izrada autora

Vidimo da je vrijednost pokazatelja u 2012.g. i 2013.g. povoljan tj. da banka kapitalom financira oko 10% materijalne imovine dok je ostatak na raspolaganju za financiranje bankovnih plasmana. U 2014.g. kada je ostvaren gubitak u vrijednosti većoj od vrijednosti kapitala pokazatelj poprima negativnu vrijednost što znači da banka svu fiksnu imovinu financira iz tuđih izvora sredstava što je nedopustivo.

7.2. Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka

Pokazatelji u računu dobiti i gubitka prikazuju uspješnost poslovanja banke. Pokazatelji su podijeljeni u dvije skupine:

- Pokazatelji ekonomičnosti
- Pokazatelji nekamatnih aktivnosti banke

7.2.1 Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. To je ujedno i najčešći pokazatelj ekonomičnosti koji se računa kao odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda.

Tablica br.9.: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

OPIS	2012.	2013.	2014.
UKUPNI PRIHODI	197.132.590	201.047.753	148.211.578
UKUPNI RASHODI	189.883.469	300.421.106	462.472.108
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,038177	0,669220	0,320477

Izvor: izrada autora

Odnos kamatnih prihoda i kamatnih rashoda sličan je prethodnom pokazatelju te pokazuje koliko se kamatnih prihoda ostvari po jedinici kamatnih rashoda.

Tablica br.10: Odnos kamatnih prihoda i rashoda

OPIS	2012.	2013.	2014.
KAMATNI PRIHODI	142.593.617	160.390.263	119.609.902
KAMATNI RASHODI	98.414.501	96.505.009	81.521.894
Odnos kamatni prihoda i kamatnih rashoda	1,448909	1,661989	1,467212

Izvor: izrada autora

Odnos ukupnog prihoda i operativnih troškova je ključan pokazatelj koji se razmatra u računu dobiti i gubitka. U operativne troškove spadaju troškovi plaća i naknada osoblju, troškovi materijala drugi troškovi, te amortizacija i vrijednosno usklađenje materijalne i nematerijalne imovine. Poželjno je da pokazatelj bude što veći.

Tablica br.11: Odnos ukupnih prihoda i općih administrativnih troškova i amortizacije

OPIS	2012.	2013.	2014.
UKUPNI PRIHODI	197.132.590	201.047.753	148.211.578
OPĆI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I AMORT.	60.774.366	66.112.054	64.319.180
Odnos ukupnih prihoda i opć. admin. troš. i amortizacija	3,243680	3,041015	2,304314

Izvor: izrada autora

Odnos ukupnog prihoda i operativnih troškova i vrijednosnog usklađivanja je sličan prethodnom pokazatelju samo su operativni troškovi i amortizacija uvećani za vrijednosno usklađenje.

Tablica br.:12: Odnos ukupnih prihoda i općih administrativnih troškova, amortizacije i vrijednosnog usklađivanja

OPIS	2012.	2013.	2014.
UKUPNI PRIHODI	197.132.590	201.047.753	148.211.578
OPĆI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I AMORT.	74.745.955	190.548.361	369.272.779
I VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA			
Odnos ukupnih prihoda i opć. admin. troš., amort. i vrijednosnog usklađivanja	2,637368	1,055101	0,401361

Izvor: izrada autora

Sva četiri pokazatelja ekonomičnosti su veća od 1 za 2012.g. što znači da je banka u cijelosti mogla financirati rashode prihodima. U 2013.g. su rashodi bili veći od prihoda te je banka morala posegnuti za sredstvima iz dioničkog kapitala i zakonskih rezervi da bi sanirala gubitak. U 2014.g. je ukupni rashod približno tri puta veći od ukupnog prihoda za čije pokriće nije bio dostatan cjelokupni kapital zajedno s zakonskim rezervama te je iz tog razloga pokrenuta dokapitalizacija koja nije bila uspješna što je na kraju rezultiralo pokretanjem sanacijskog postupka.

7.2.2 Pokazatelji nekamatnih aktivnosti banke

Pokazatelji nekamatnih prihoda aktivnosti banke su „udio neto prihoda od naknada u ukupnom prihodu“ i „udio neto ostalih nekamatnih prihoda u ukupnom prihodu“. Kod ovog se pokazatelja utvrđuje razlika ostalih nekamatnih prihoda i rashoda u odnosu na ukupan приход.

Tablica br.13: Omjer neto prihoda od naknada i provizija i ukupnog prihoda

OPIS	2012.	2013.	2014.
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	17.554.894	15.429.230	11.505.128
UKUPAN PRIHOD	197.132.590	201.047.753	148.211.578
OMJER	0,089051	0,076744	0,077626

Izvor: izrada autora

Tablica br.14: Omjer ostalih nekamatnih prihoda i ukupnog prihoda

OPIS	2012.	2013.	2014.
OSTALI NEKAMATNI PRIHODI	32.398.698	20.965.107	13.265.711
UKUPAN PRIHOD	197.132.590	201.047.753	148.211.578
OMJER	0,164350	0,104279	0,089505

Izvor: izrada autora

Udio nekamatnih aktivnosti se smanjio u 2013. i u 2014. godini. Udio neto prihoda od naknada i provizija se smanjio u 2013.g. te zadržao isti udio u 2014.g.

7.3. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala. Dije se u dvije skupine:

- Pokazatelji rentabilnosti
- Pokazatelji marže i prosječnih kamatnih stopa

6.3.1. Pokazatelji rentabilnosti

Pokazatelji rentabilnosti su: rentabilnost kapitala (*ROE*), rentabilnost imovine (*ROA*), rentabilnost ulaganja.

ROE mjeri stopu povrata uloženog kapitala koju banka generira za svoje vlasnike. Pokazuje koliko je jedinica ostvareno po jedinici kapitala.

Tablica br.15: Omjer neto dobiti i kapitala

OPIS	2012.	2013.	2014.
NETO DOBTI	7.249.121	-99.373.353	-314.260.530
KAPITAL	332.353.945	230.011.452	-20.100.399
OMJER	0,021811	-0,432037	-15,634542

Izvor: izrada autora

ROA iskazuje profitabilnost aktive banke koja se mjeri kao odnos dobiti prije oporezivanja i ukupne aktive.

Tablica br.16: Omjer dobiti prije oporezivanja i ukupne aktive

OPIS	2012.	2013.	2014.
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	7.249.121	-99.373.353	-314.260.530
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
OMJER	0,002366	-0,033732	-0,128558

Izvor: izrada autora

Oba pokazatelja ostvaruju povrat na uloženo odnosno dobit u 2012.g.. U 2013.g. i 2014.g. se ostvaruju visoki gubitci što znači da kapital i imovina nisu rentabilni i da banka propada.

7.3.2. Pokazatelji marže i prosječnih kamatnih stopa

Neto kamatna marža je je pokazatelj koji stavlja u odnos razliku između prihoda i rashoda i ukupne aktive. Poželjno je da bude što veći.

Tablica br.17: Omjer neto prihoda od kamata i ukupne aktiva

OPIS	2012.	2013.	2014.
NETO PRIHOD OD KAMATA	44.179.116	63.885.254	38.088.008
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
OMJER	0,014422	0,021686	0,015581

Izvor: izrada autora

Sličan prethodnom pokazatelju je pokazatelj marže naknada koji mjeri neto prihod od naknada i ukupnu aktivu.

Tablica br.18: Omjer neto prihoda od provizija i naknada i ukupne aktive

OPIS	2012.	2013.	2014.
NETO PRIHOD OD PROV I NAKNADA	17.554.947	15.429.230	11.505.128
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
OMJER	0,005731	0,005237	0,004707

Izvor: izrada autora

Marža operativnih troškova prikazuje omjer operativnih troškova i ukupne aktive. Zbog profitabilnosti poslovanja dobro je da marža bude što manja.

Tablica br.19: Omjer općih administrativnih troškova i amortizacije i ukupne aktive

OPIS	2012.	2013.	2014.
Opći administ. troškovi i amortizacija	60.774.366	66.112.054	64.319.180
UKUPNA AKTIVA	3.063.260.352	2.945.983.669	2.444.499.695
OMJER	0,019840	0,022441	0,026312

Izvor: izrada autora

Pokazatelji marže i prosječnih kamatnih stopa pokazuju koliko se ostvari dobiti ili gubitka iz jedne jedinice imovine. Neznatne su promjene tijekom godina što znači da pokazatelji drže određenu konstantu kroz godine.

7.4. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja mjere uspješnost ulaganja u dionice. Pokazatelji investiranja jednako se utvrđuju za banke i za ostale gospodarske subjekte.

7.4.1. Dobit po dionici (*EPS*)

Tablica br.20: *EPS-earning per share*, dobit po dionici

OPIS	2012.	2013.	2014.
NETO DOBIT	7.249.131	-99.373.353	-314.260.530
UKUPAN BROJ DIONICA	119.623	183.399	183.399
DOBIT PO DIONICI (<i>EPS</i>)	60,599809	-541,842393	-1713,534589

Izvor: izrada autora

Dobit po dionici u 2012.g. iznosi 60,60 kn dok u 2013.g. i 2014.g. banka posluje s gubitkom.

7.4.2. Dividenda po dionici (*DPS - dividend per share*)

Uprava banke je odlučila cjelokupnu dobit iz 2012.g. rasporediti u zakonske rezerve stoga dividenda nije isplaćena. U 2013.g. i 2014.g. je banka poslovala s gubitkom.

7.4.3. Ukupna rentabilnost dionice

Pokazatelji rentabilnosti su najvažniji pokazatelji investiranja. Ukupna rentabilnost stavlja u omjer dobit po dionici i tržišnu cijenu dionice.

Tablica br.21: Ukupna rentabilnost dionice

OPIS	2012.	2013.	2014.
DOBIT PO DIONICI (<i>EPS</i>)	60,599809	-541,842393	-1713,534589
TRŽIŠNA CIJENA DIONICE (<i>PPS</i>)	1.350	1.000	850
UKUPNA RENTABILNOST DIONICE	0,044889	-0,541842	-2,015923

Izvor: izrada autora

Ovi pokazatelji najviše će zanimati dioničare banke i potencijalne investitore i smatraju se najznačajnijim pokazateljima investiranja.

8. SANACIJSKI POSTUPAK NAD JADRANSKOM BANKOM D.D. ŠIBENIK u 2015. g.

Ostvareni gubitak na kraju 2014.godine je premašio vrijednost cjelokupnog bančinog kapitala. Gubitak se nije mogao sanirati sredstvima iz bančinog kapitala, a niti provedenom dokapitalizacijom, iz tog razloga je u listopadu 2015.godine pokrenut sanacijski postupak nad Jadranskom bankom d.d. Šibenik od strane Državne agencije za zaštitu štednih uloga i sanaciju banaka isključivo zbog procijenjenog javnog interes kojeg banka ima za gospodarstvo i žitelje Šibensko-kninske županije.¹³

Razlozi za otvaranje postupka sanacije utvrđeni su Odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke 02. listopada 2015.godine. Razlozi za otvaranje postupka sanacije su da Jadranska banka d.d. Šibenik propada i da nije razumno očekivati da bi druge mjere privatnog sektora, mjere institucijalnog sustava zaštite, supervizorske mjere, supervizorske mjere u fazi rane intervencije ili samo smanjenje vrijednosti ili pretvaranje relevantnih instrumenata kapitala spriječile propast banke. Sanacijskim planom usvojenim od strane Savjeta Hrvatske narodne banke je utvrđeno da je sanacija Jadranske banke d.d. Šibenik nužna u javnom interesu.

Uvjeti za pokretanje postupka sanacije su ti da je nesporno utvrđeno kako Jadranska banka d.d. Šibenik ostvaruje gubitke i da je njezina imovina manja od njenih obveza te da banka propada. HNB je utvrdila da banka nije ispunila supervizorske mjere postupnog dosezanja potrebne visine regulatornog kapitala odnosno ukupne stope kapitala, a koje su Jadranskoj banci d.d. Šibenik naložene rješenjem HNB-a. Utvrđeno je da je sanacija nužna u javnom interesu po osnovi dva cilja sanacije a to je osiguranje kontinuiteta ključnih funkcija banke i zaštite javnih sredstava. HNB je provela samostalnu privremenu procjenu vrijednosti imovine i obveza Jadranske banke d.d. Šibenik sa stanjem na dan 31. ožujka 2015.godine kojom je utvrdila da je imovina banke manja od njezinih obveza za iznos od 25.349.000 kuna. Gubitak u poslovanju u iznosu od 322.166.000 kuna utvrđen procjenom HNB-a viši je od iznosa redovnog osnovnog kapitala te iznosa podređenog uključenog u dopunski kapital.

Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka namjerava poduzeti sanacijski instrument prodaje dionica Jadranske banke d.d. Šibenik koji je procijenjen kao optimalna i

---

¹³ Vidjeti detaljnije: Hrvatska narodna banka, sukladno Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, objavljuje Odluku o otvaranju postupka sanacije nad Jadranskom bankom d.d. Šibenik, koju je donijela Uprava Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) na 123. sjednici, održanoj 08. listopada 2015. godine.

provediva sanacijska strategija. Sukladno odluci otvaranju sanacijskog postupka je izrađen Operativni plan provođenja sanacije kojim se planira prodaja Banke do 31.12.2016.godine.

Sanacija Jadranske banke d.d. Šibenik je jedini način poboljšanja i stabilizacije njezinog financijskog položaja s obzirom na visinu ostvarenog gubitka koji je „progutao“ bančin kapital i to samo u dvije poslovne godine. Nužnost pokretanja sanacijskog postupka je evidentna u smislu zaštite javnih sredstava odnosno štednih uloga građana koja je na kraju 2014.godine iznosila 2 milijarde 286 milijuna i 333 tisuće. U suprotnom da je HNB odlučio pokrenuti postupak likvidacije banke dovelo bi do tog da bi paralizirao gospodarstvo malog i srednjeg poduzetništva na području županije te bi troškovi isplate tolike novčane mase osiguranih štednih depozita bili preveliki teret za fond Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka nego što je to postupak sanacije na koji se HNB odlučio da provede nad Jadranskom bankom d.d. Šibenik.

9. ZAKLJUČAK

Uspoređujući 2012.g., 2013.g., 2014.godinu poslovanja uzevši u obzir ukupnu imovinu, ukupne obveze te ukupni kapital, zaključujemo da se vrijednost imovine smanjila više nego vrijednost obveza. Bezobzira na iznimno loše rezultate poslovanja u vidu ostvarenog gubitka većeg od vrijednosti cjelokupnog vlastitog kapitala banka je zadržala zadovoljavajuću razinu likvidnosti, ročnu strukturu i nije izgubila povjerenje komitenata što se može zaključiti iz činjenice da se depozitarna osnovica odnosno primarni izvori sredstava nisu značajno smanjili. Depozitarna osnovica se smanjivala manjom stopom nego plasirani kreditni portfelj te se vrijednost omjera vrijednosti cjelokupnih depozita i vrijednosti kreditnog portfelja kroz promatrani trogodišnji period smanjivala što je pokazatelj da je banka zadržala likvidnost.

Pokazateljima se mjeri kvaliteta poslovanja, pokazatelji odnosa u bilanci mjere sigurnost poslovanja, a pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka i pokazatelji profitabilnosti usmjereni su na uspješnost poslovanja. Provedenom analizom pokazatelja možemo zaključiti da je banka poslovala rizično zbog visoke zaduženosti kroz 2013.g. i posebno kroz 2014.g. kada je izgubila temeljni kapital u cijelosti. Banka je u 2014.g., za razliku od 2013.g. kada je ostvaren operativni prihod, ostvarila operativni gubitak što ukazuje na to da banka nema pristup dovoljno zdravom ekonomskom tržištu gdje bi plasirali raspoloživa sredstva iz razloga što je banka usmjerena na malo gospodarstvo Šibensko-kninske županije u kojem vladaju recesijski uvjeti.

Banka je ostvarila loše rezultate poslovanja prvenstveno zbog recesijskih uvjeta poslovanja što je uzrokovalo pojavu nenaplativih kreditnih plasmana. Drugi uzrok visokih gubitaka leži u činjenici da banka nije poštivala načelo umanjenja kreditnog rizika izbjegavanjem visokog stupnja izloženosti na jednu ili više povezanih osoba jer visoki udio (veći od 50%) u nenaplativim potraživanjima imaju dvije pravne osobe. Isto tako kao razlog pojavi nenaplativih potraživanja može se osim već spomenutog nepoštivanja načela smanjenja kreditnog rizika tražiti i u neadekvatnoj, nepotpunoj provedbi od strane nedovoljno kompetentnog kadra procijene boniteta poduzeća i njihove djelatnosti iz razloga što smatram da se potpunom i adekvatnom procjenom boniteta zajmotražitelja posebno uzimajući u obzir istraživanje tržišta u sklopu kojeg zajmotražitelj želi iskoristi sredstva za realizaciju svojih poslovnih planova može utvrditi stopa sigurnosti povrata plasiranih sredstava i umanjiti rizik na razinu koja ne bi rezultirala ovako visokim gubitcima odnosno ovako visokom vrijednošću nenaplativih potraživanja.

Budućnost i opstanak banke u domicilnoj vlasničkoj strukturi s politikom poslovanja fokusiranoj ka gospodarstvu Šibensko-kninske županije skromne recesijom zagušene ekonomske aktivnosti malih poduzetnika i obrtnika je nemoguć. Poboljšanje tržišne pozicije odnosno iskorištenje potencijala banke vidim u njezinom preuzimanju od strane veće banke koja ima pristup tržištu veće ekonomske aktivnosti gdje će moći uspješno plasirati depozitarna sredstva Jadranske Banke D.D. Šibenik odnosno njenih žitelji.

POPIS SLIKA

Slika br.1.: Prikaz vrsta tehnika financijske analize

POPIS TABLICA

Tablica br.1: Horizontalna analize bilance za period od 2012.g. do 2014.g.

Tablica br. 2.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za period od 2012.g. do 2014.g.

Tablica br.3.: Vertikalna analize bilance za period od 2012. do 2014.g.

Tablica br.4: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka za 2012.g.,2013.g. i 2014.g.

Tablica br. 5.: Omjer danih kredita i primljenih depozita

Tablica br.6.: Odnos kapitala i ukupne aktive

Tablica br.7: Odnos kapitala i ukupne aktive

Tablica br.8.: Odnos ukupne materijalne imovine i kapitala

Tablica br.9.: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Tablica br.10: Odnos kamatnih prihoda i rashoda

Tablica br.11: Odnos ukupnih prihoda i općih administrativnih troškova i amortizacije

Tablica br.:12: Odnos ukupnih prihoda i općih administrativnih troškova, amortizacije i vrijednosnog usklađivanja

Tablica br.13: Omjer neto prihoda od naknada i provizija i ukupnog prihoda

Tablica br.14: Omjer ostalih nekamatnih prihoda i ukupnog prihoda

Tablica br.15: Omjer neto dobiti i kapitala

Tablica br.16: Omjer dobiti prije oporezivanja i ukupne aktive

Tablica br.17: Omjer neto prihoda od kamata i ukupne aktiva

Tablica br.18: Omjer neto prihoda od provizija i naknada i ukupne aktive

Tablica br.19: Omjer općih administrativnih troškova i amortizacije i ukupne aktive

Tablica br.20: EPS, earning per share, dobit po dionici

Tablica br.21: Ukupna rentabilnost dionice

LITERATURA

1. Deković, Predavanja IV: Ciljevi, svrha i metode analize financijskih izvještaja, Šibenik, 2015.
2. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008
3. Međunarodni računovodstveni standard 30 - Objavljivanja u financijskim izvještajima banaka i sličnim financijskim institucijama, Narodne novine br. 2/12.)
4. Sanja Sever i Lajoš Žager, Klasifikacija pokazatelja za analizu financijskih izvještaja banaka, Računovodstvo i financije, 52 (2006), 2, str. 36-42.
5. Zakon o kreditnim institucijama NN br. 159/13, 19/15, 102/155. Narodne novine, br. 78/15, 134/15.
6. Odluka o ograničenju ulaganja banke u materijalnu imovinu i vlasničke udjele, točka II. i III., HNB, Zagreb, 2. siječnja 2009.
7. Odluka o otvaranju postupka sanacije nad Jadranskom bankom d.d. Šibenik, Uprava Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) na 123. sjednici, održanoj 08. listopada 2015. godine.
7. Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci (NN 75/08)